

Krótką historia polskiej społeczności w Geelong

Pierwszy duży napływ polskich imigrantów do Australii, i do Geelong, rozpoczął się w 1949 roku, cztery lata po zakończeniu Drugiej Wojny Światowej. Zdecydowana większość przybyła z Niemiec. Gdy armia Hitlerowska otworzyła kilka frontów w Europie, w Afryce i na Bliskim Wschodzie, w karaju Niemcom brakło rąk do pracy w fabrykach, gospodarstwach rolnych i innych zakładach pracy. Aby uzupełnić te braki, Niemcy zwozili ludzi do pracy, mężczyzn i kobiety, z krajów podbitych przez siebie. Pierwszym z tych krajów była Polska. Tysiące polskich mężczyzn i kobiet zostało wywiezionych na te przymusowe prace. Po zakończeniu wojny, w 1945 roku, wielu z tych pracowników i ich rodziny nie miały dokąd wrócić. Nazywano ich przesiedleńcy, „Displaced Persons”, dzisiaj nazwalibyśmy ich „Refugees”.

W przypadku Polaków, którzy pozostali w Niemczech, wielu nie mogło wrócić do powojennej Polski, do terenów z których pochodzili, ponieważ wschodnie tereny Polski zostały wcielone do ZSRR. Wielu też nie chciało wrócić do Polski aby żyć w systemie politycznym utworzonym przez „Rosyjskich wyzwolicieli Polski”.

Na szczęście, wiele krajów, tak jak Australia, Kanada i nawet Ameryka Południowa, chcąc zwiększyć populację w swoich krajach poprzez imigrację, chętnie przyjmowało tych przesiedleńców z Niemiec i sponsorując ich przejazd do danego kraju.

Imigranci do Victorii, na początku zostali osiedleni w obozach dla imigrantów, głównie w Bonegili i niektórzy w Mildura. Po zakończeniu dwu letniego kontraktu z Australijskim rządem, mieli wybór, osiedlić się gdzie chcieli w Australii.

We wczesnych latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, polska społeczność w Geelong była dość duża, ponad 3000 osób. Polonia w Geelongu szybko zorganizowała się i powstało wiele organizacji, w tym, Polskie szkoły sobotnie, Polskie grupy taneczne, chóry i harcerstwo, w tym celu aby utrzymać polską kulturę i ora przekazanie jej swoim dzieciom. W tym przyczyniali się do rozwoju nowo przyjętego kraju.

Bardzo szybko polskie organizacje, które powstały w Geelong, zebrały wystarczająco dużo środków na zakup nieruchomości w Geelong. Pierwszym takim zakupem był Polski Dom „*Millennium*” przy Malop Street. Później Dom Polskich Kombatantów przy Ryrie Street. Ta ostatnia posiadłość była przekazana dla Domu Orła Białego, którym opiekuje się Związek Polaków w Geelong.

W 60-tych, 70-tych i 80-tych latach przybywała nowa imigracja z Polski do Australii i do Geelongu. Przyczyniło się to do dalszego rozwinięcia polskości na terenie Geelong.

W późnych latach 70-tych, dom przy Malop Street został sprzedany. Wykorzystano środki ze sprzedaży nieruchomości na Malop Street i fundusze przekazane przez Polaków w Geelong, zakupiony został obiekt przy Felmongers Rd – była fabryka łożysk kulkowych. Fabryka została odremontowana, głównie pracą ochotniczą, i przekształcona do użytku społeczeństwa Polskiego jako Dom Orła Białego, który dzisiaj jest prowadzony pod opieką Związku Polaków w Geelong (ZPG).

W poprzednich latach, Dom Orła Białego był utrzymywany przez prace społeczną. Szybko jednak ZPG doszedł do wniosku, że jest niemożliwe aby tak duży obiekt mógł być utrzymywany tylko przez prace ochotniczą. Gdy nadarzyła się okazja, aby ubiegać się o licencję na maszyny pokerowe, została podjęta decyzja o złożeniu podania na taką licencję. Po otrzymaniu licencji maszyny pokerowe zostały zainstalowane.

W tym samym czasie, ZPG otrzymał też licencje na sprzedawcę alkoholu w naszym ośrodku. Od tej chwili, przyszłość Domu Orła Białego została zapewniona.

W 2003 roku, kolejne remonty wewnętrzne i zewnętrzne Domu Orła Białego zostały rozpoczęte. Zaczęliśmy przyciągać ludzi z szerszej części społeczności Geelong, nie tylko Polaków.

Obecnie Bistro w Domu Orła Białego, to znaczy, pomieszczenie kuchenne oraz przestrzenna jadalnia, jest wynajmowana przez zawodową firmę gastronomiczną, *John & Martin Catering*, którzy zapewniają naszym członkom i klientom obiady i kolacje codziennie przez siedem dni w tygodniu, przez cały rok.

ZPG jest dumny i cieszy się, że dziś członkowie pochodzą z szerokiego przekroju społeczności Geelong, obejmującego ludzi z wielu narodowości. Niemniej jednak, ZPG nie zapomina o swoich korzeniach i dlatego nadal promuje swoją dumną polską kulturę, poprzez Grupę Taneczną "Krakowiak", obchody polskich świąt narodowych, takich jak Dzień Konstytucji 3 Maja i Polskie Święto Niepodległości, w dniu 11 listopada oraz występy polskich grup artystycznych z poza Geelongu.

Dziś ZPG sponsoruje wiele klubów i organizacji w społeczności Geelong, takich jak Breakwater Eagles Soccer Club, który wykorzystuje boisko piłki nożnej na terenie Domu Orła Białego. Sponsorujemy ten klub przez ponad 35 lat. Również sponsorujemy Męski i Damski Klub Rzutek. Korzystają z naszych obiektów w każdym tygodniu na lokalne zawody rzutek oraz coroczne trzydniowe międzynarodowe mistrzostwa rzutek. Jesteśmy również sponsorem Klubu Bilarda w Geelong. Ich mistrzostwa bilardowe odbywają się w każdym roku w Domu Orła Białego.

Przez ostatnie 30 lat, ZPG jest gospodarzem bardzo popularnej Grupy Rock n Rollowej, „*Jukebox Rockers*”. Grupa używa nasz ośrodek co tydzień na lekcje tańców Rock n Roll’a i na miesięczne zabawy. Również jesteśmy sponsorem Klubu Pokera i Cribbage. Korzystają z naszych obiektów parę razy w tygodniu.

„*Geelong Society of Operatic & Dramatic Arts*” (GSODA) wynajmuje część naszego ośrodka na szkolenie młodzieży i organizuje artystyczne występy młodzieży w Geelongu i poza Geelongiem. Mamy nadzieję kontynuować ten związek z GSODA przez następne kilka lat.

Nasze sale w ośrodku są też wykorzystywane na wesela, uroczystości urodzinowe, stypy, imprezy charytatywne i inne spotkania. Z tych imprez, oraz z maszyn pokerowych i ze sprzedaży alkoholu w naszym barze, zarabiamy na utrzymanie naszego Domu Orła Białego.

Zawsze jesteśmy bardzo chętni do dzielenia się naszym obiektem z innymi grupami wspólnoty w Geelong.